

KONJUNKTUR
BAROMETERET
2023

SpareBank
SR-BANK

1

KONJUNKTUR
BAROMETERET
2023

SpareBank 1
SR-BANK

Bedriftene mer positive – store forskjeller i Sør-Norge

- Bedriftene skal ansette: tøff kamp om arbeidskraften
- Rogaland og energi er mest positive
- Press på lønnsomhet og investeringer

Svingninger det siste halvannet året

Inflasjon og renter har steget rekordraskt!

Sentralbanker må få kontroll med inflasjonen (og kronekursen)

The screenshot shows a news article from E24. The header includes the E24 logo, navigation links for 'Børs', 'Aksjelive', 'Tips oss!', a 'Bli abonnent' button, and a 'Meny' icon. The article title is 'Norges Bank setter opp renten' with a sub-headline 'Sentralbanken hever renten med 0,25 prosentpoeng til det høyeste nivået siden 2008.' Below the text is a photograph of a woman, likely a representative of the Norwegian Central Bank, speaking at a podium. A small caption at the bottom of the photo reads: 'RENTEVÅPENET er viktig i kampen mot inflasjonen, som fortsatt er langt over målet Norges Bank skal sette renten etter. Foto: Frederik Ringnes / NTB'.

Dette er Konjunkturbarometeret

SpareBank 1 SR-Banks Konjunkturbarometer er en termometer for næringslivet i Sør-Norge.

600 bedrifter gir sine forventninger for de neste 3 og 12 månedene innen:

- ✓ Omsetning
- ✓ Lønnsomhet
- ✓ Investeringer
- ✓ Ordrereserve
- ✓ Årsverk

I tillegg svarer bedriftene på hvordan den faktiske økonomiske utviklingen har vært i året som har gått.

I en normalsituasjon, med noe vekst i økonomien, vil indeksen typisk omkring 55-60 prosent. Gjennomsnittet siden 2014 er 57 prosent. Indeks nivå over 60 prosent anses å være i den høye enden og under 50 i den lave enden.

Viktigste funn i Konjunkturbarometeret

1 Dempet vekst i næringslivet. Bedriftene likevel mer positive.

2 Bedriftene skal ansette: Tøff kamp om arbeidskraften

3 Kostnadsvekst gir press på lønnsomhet og investeringer

4 Store fylkesforskjeller: Rogaland er Konjunkturbarometer-vinneren

5 Energibedriftene forventer oppgang - igjen

Kraftige forstyrrelser
i verdensøkonomien
og mange markeder

INTERNATIONAL MONETARY FUND

WORLD ECONOMIC OUTLOOK

A Rocky Recovery

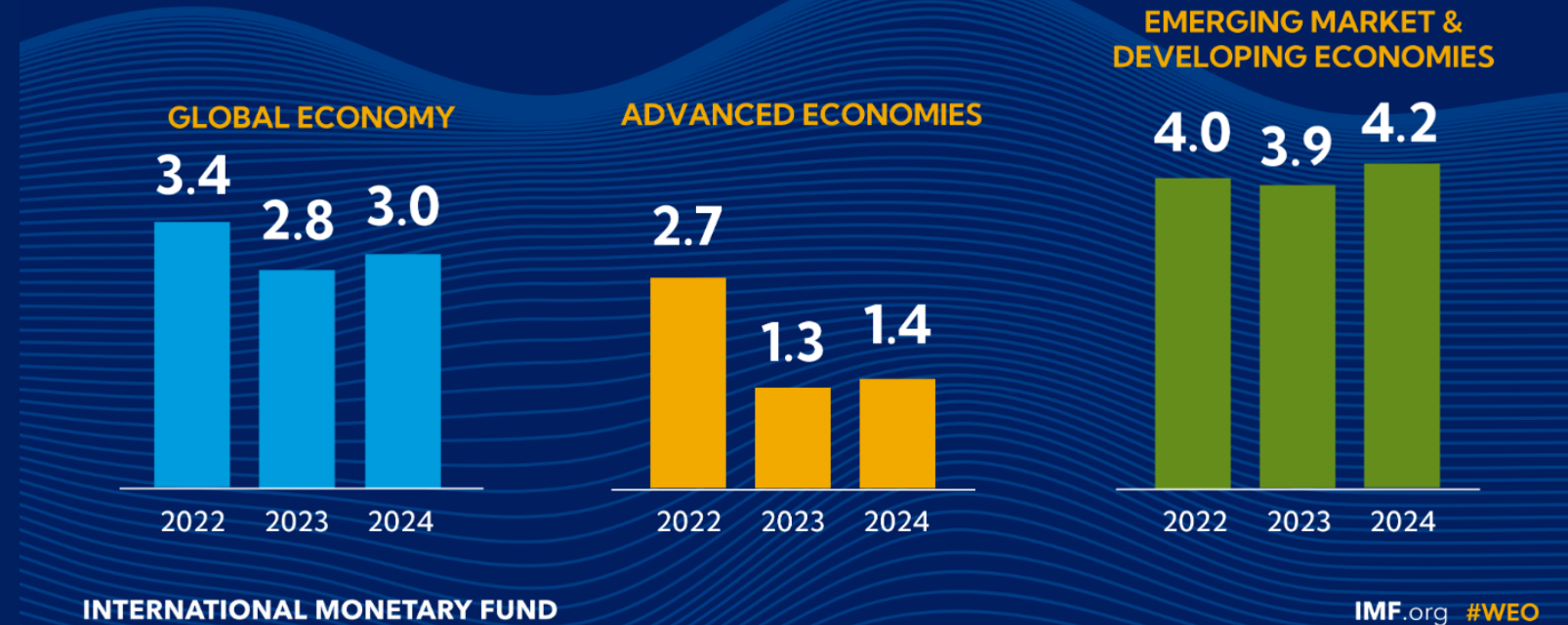
2023
APR

WORLD ECONOMIC OUTLOOK APRIL 2023

GROWTH PROJECTIONS

(Real GDP growth, percent)

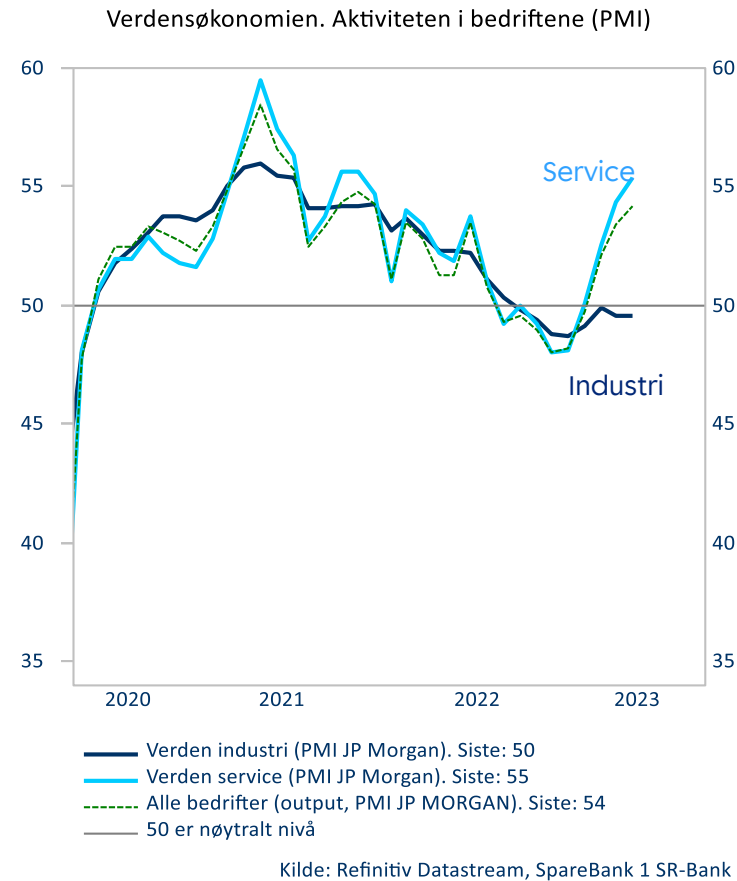
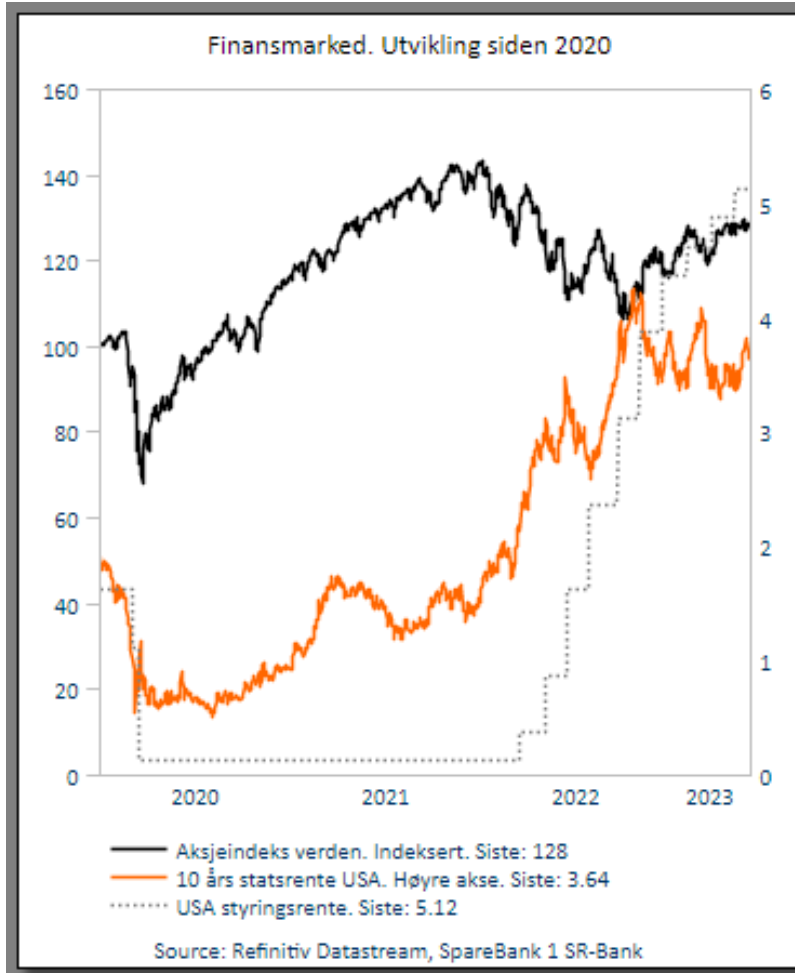

INTERNATIONAL MONETARY FUND

IMF.org #WEO

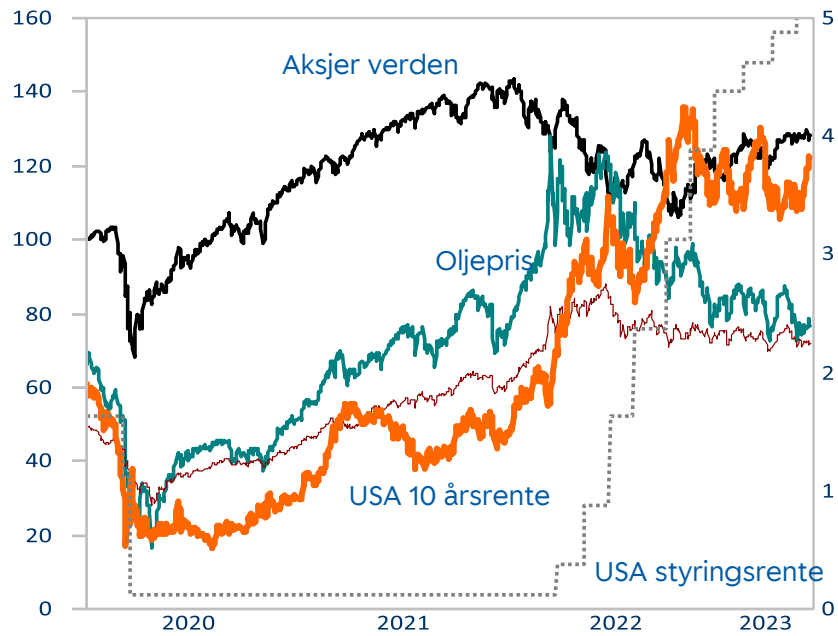

Inflasjonen har økt mye i verden og Norge – toppen nådd?

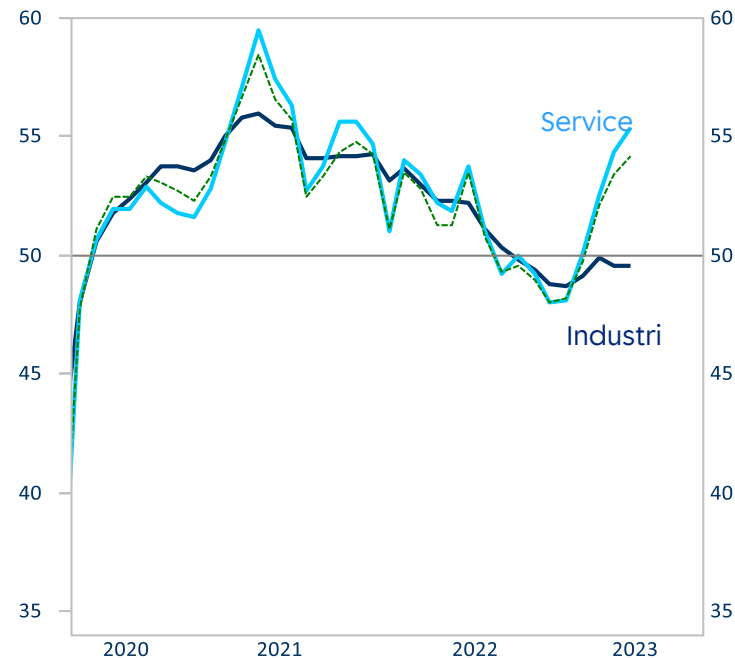
Økt inflasjon, rente og uro – hva med veksten?

Finansmarked. Utvikling siden 2020

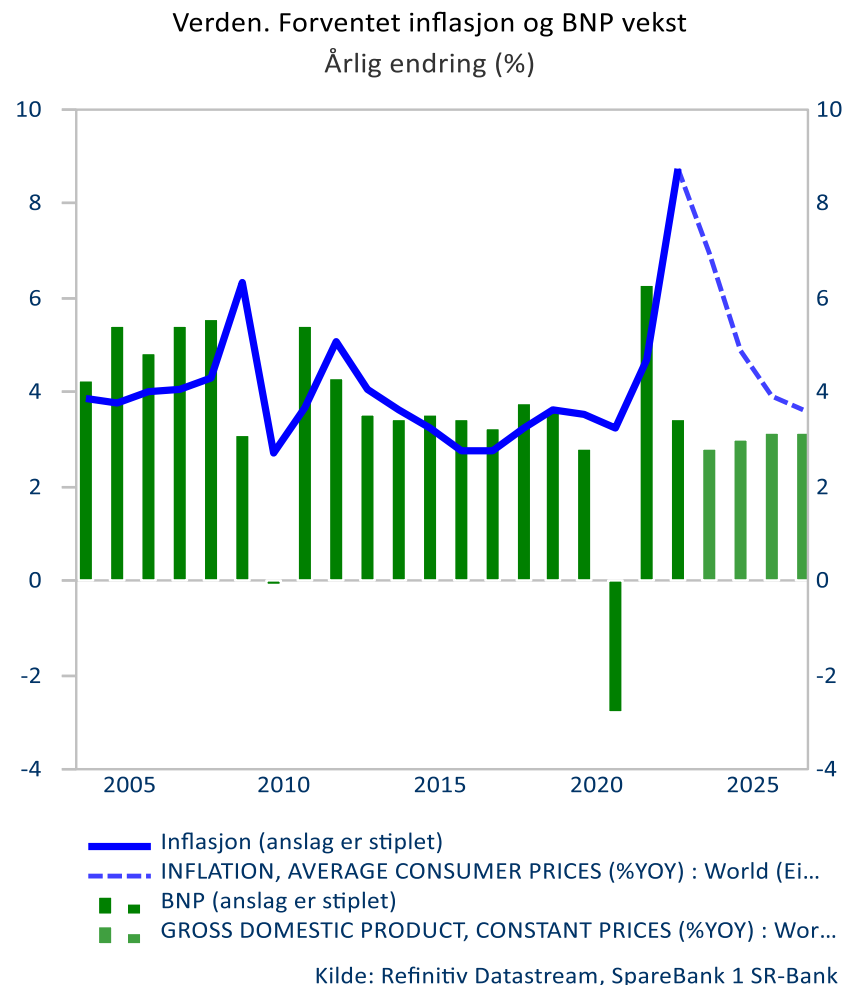
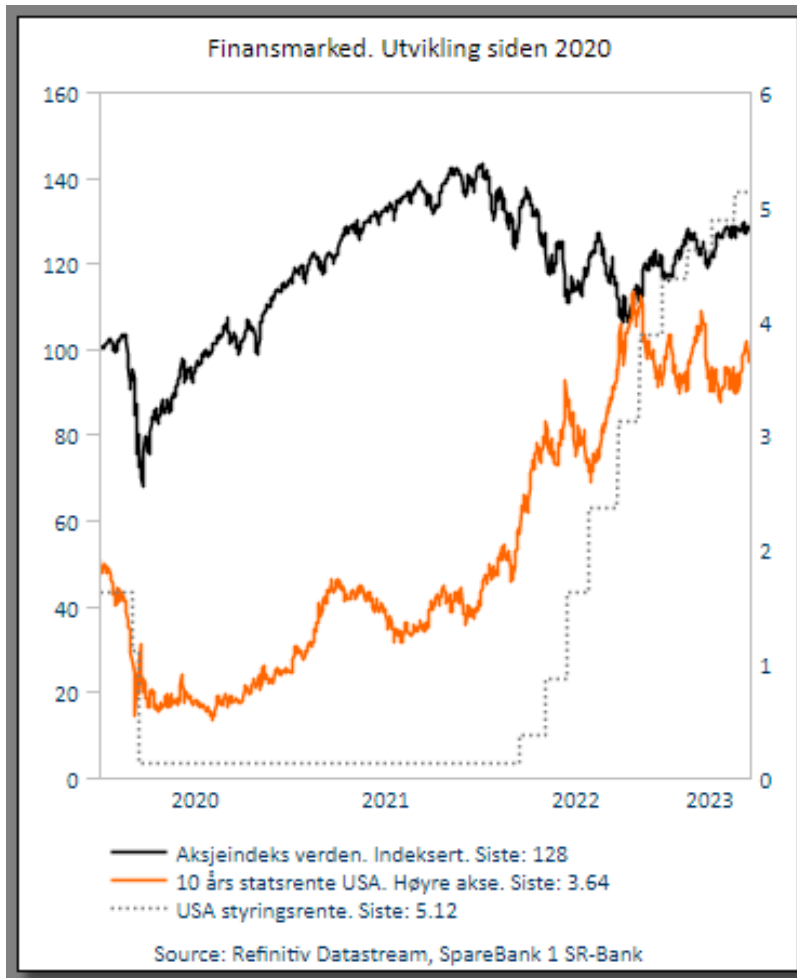
Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Verdensøkonomien. Aktiviteten i bedriftene (PMI)

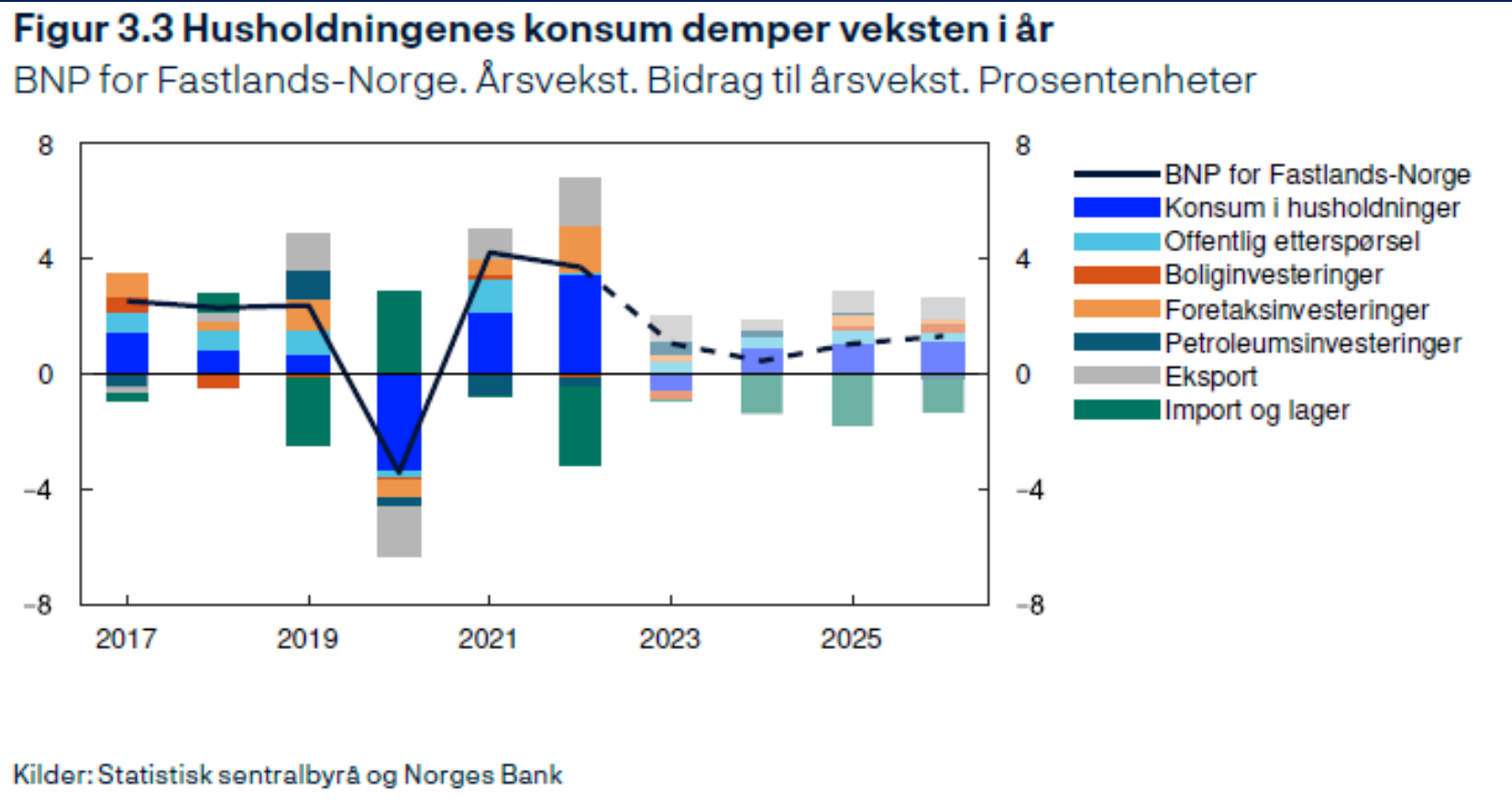

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Inflasjonen har økt mye i verden og Norge – toppen nådd?

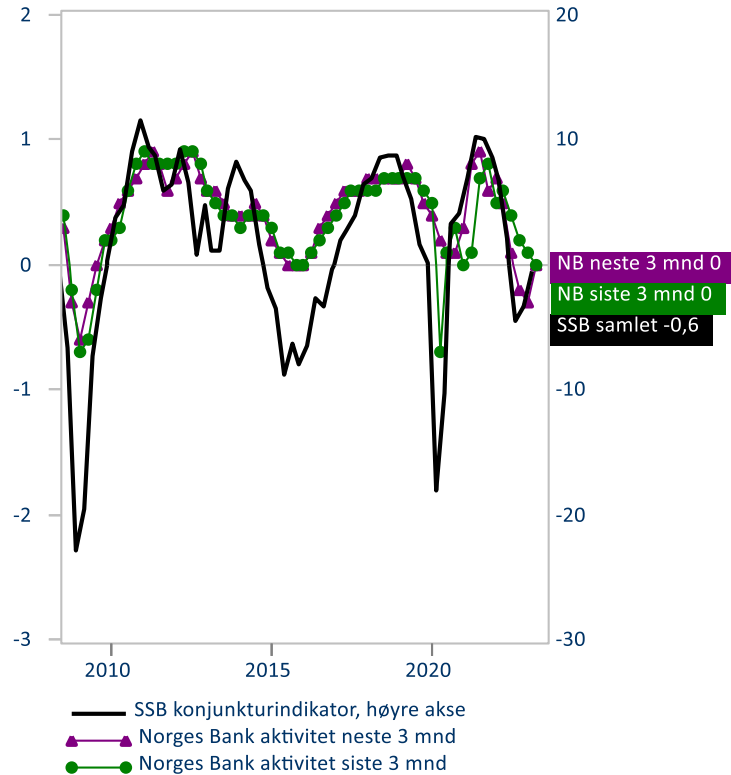
Dempet vekst i norsk økonomi i 2023 (og lavere konsum)

Veksten har avtatt i Norge – rentene har økt i mange land

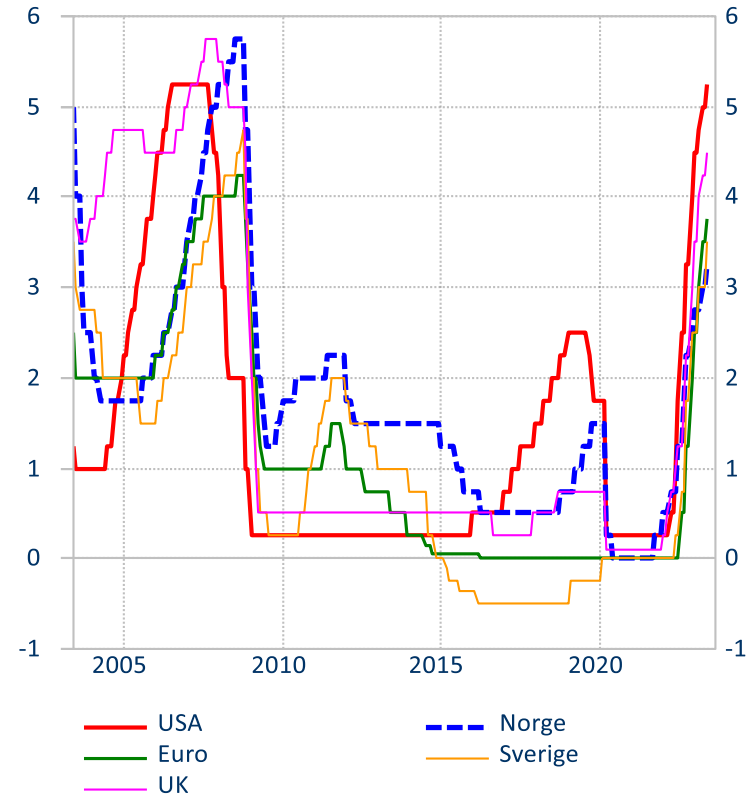
Norge. Utsikter blant bedriftene

Bred måling (Norges Bank). Industribedrifter (SSB)

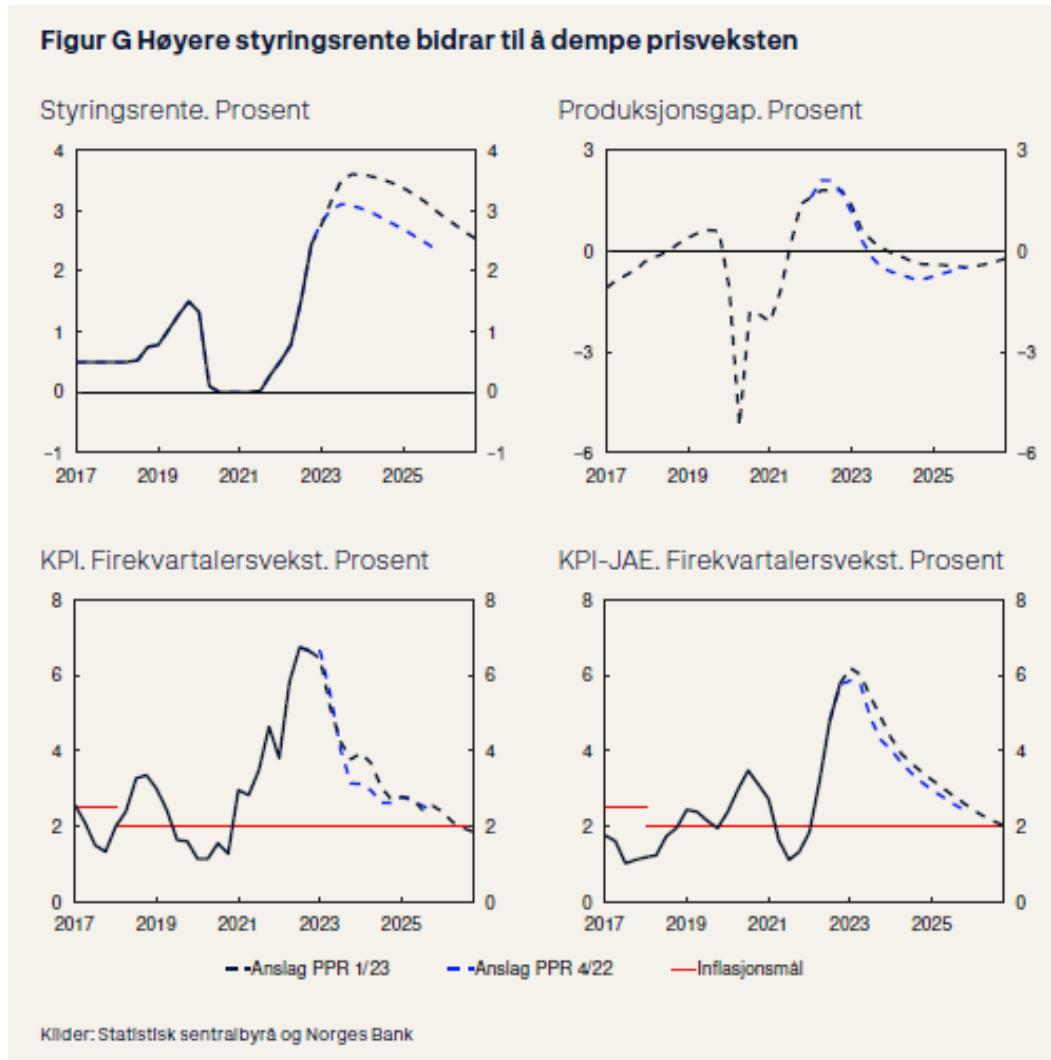
Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Styringsrente

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

Norges Bank venter lavere inflasjon, men økt rente

A photograph of two women standing in a laundry room. The woman on the left has short, styled blonde hair and is wearing a grey sweater and a dark denim apron. She is smiling broadly. The woman on the right has long blonde hair and is wearing a blue top and a green apron. She has her hand on the first woman's shoulder. In the background, there are laundry racks with clothes and a washing machine. A large blue oval is overlaid on the right side of the image, containing white text.

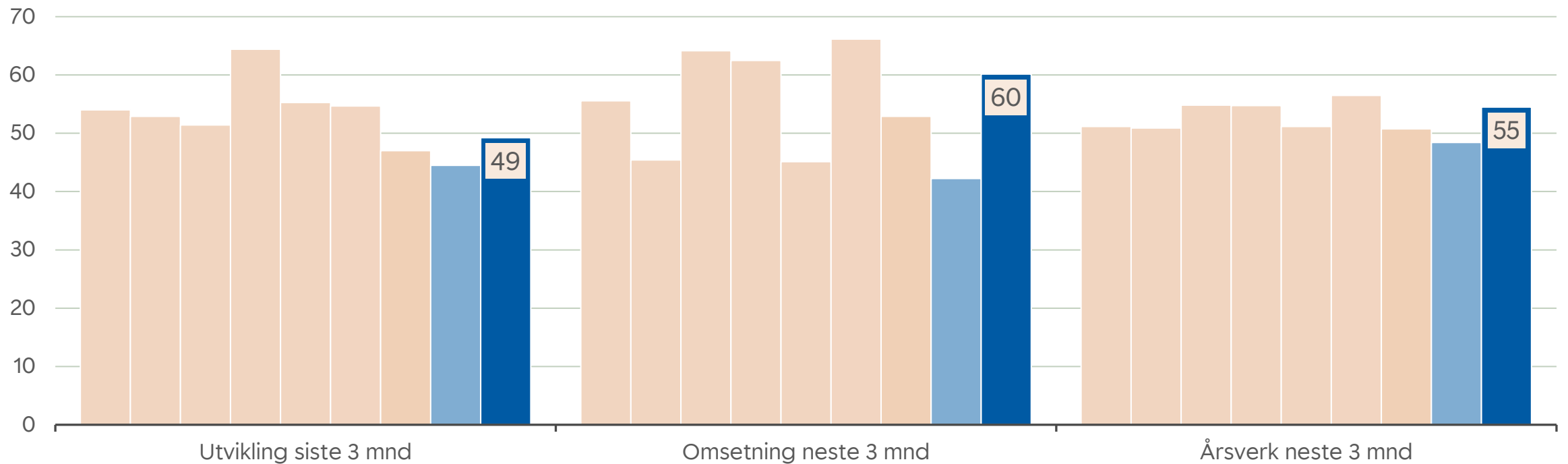
Utviklingen på
3 måneders
horisont

1

Nær null vekst, men opp og flere ansatte neste 3 mnd

Utviklingen på 3 mnd sikt. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q2 2020 til Q2 2023

Q3 2020 Q4 2020 Q2 2021 Q3 2021 Q4 2021 Q2 2022 Q3 2022 Q4 2022 Q2 2023

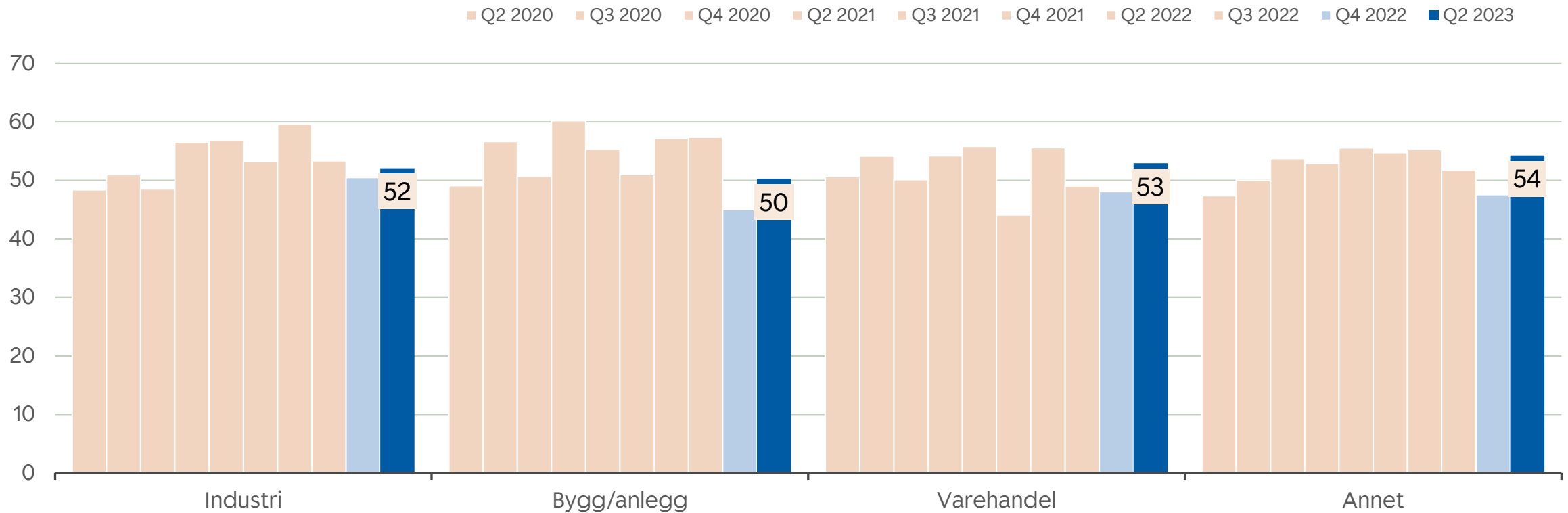

1a

Flere ansatte neste 3 måneder i alle bransjer eks bygg/anlegg

Ansatte neste 3 mnd. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q2 2020 til Q2 2023

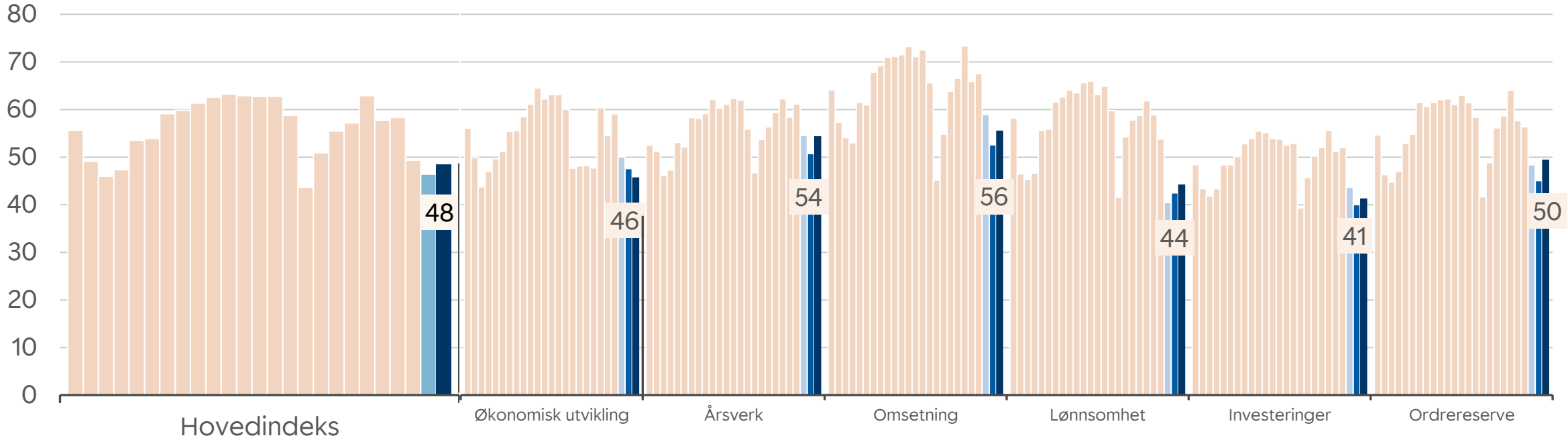
A woman with long brown hair, wearing a green sweater over a white collared shirt, is pointing her right hand towards a whiteboard. The whiteboard has several colorful sticky notes (orange, yellow, green) attached to it. The background is a bright, modern office setting.

Utviklingen på
12 måneders
horisont

2

Sør-Norge: Flere sysselsatte, men nedgang i lønnsomhet, investeringer

SR-Banks konjunkturbarometer for Sør-Norge. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2014 til Q2 2023

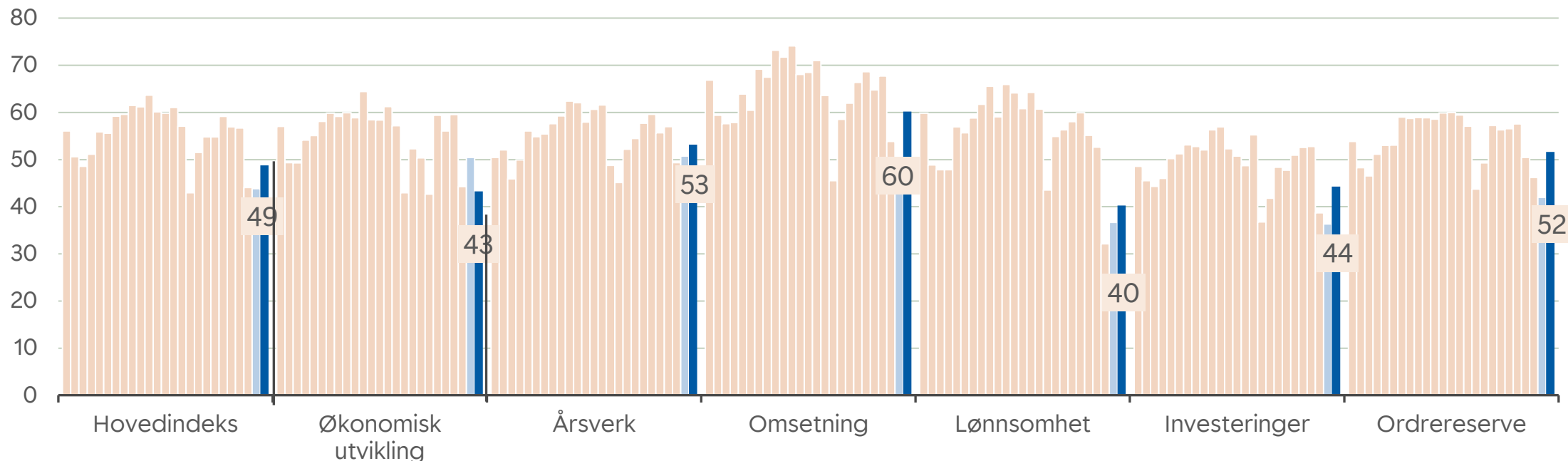
A photograph of three people in a modern office setting. A man in a dark suit and glasses sits on the left, looking at a laptop. A man in a light-colored shirt, glasses, and a cap sits in the middle, looking at the laptop. A woman in a white shirt and a red belt sits on the right, looking at the laptop. The office has large windows, a potted plant, and modern lighting fixtures.

Utsikter ulike regioner

2

Agder: Noe bedring og ventes nær uendret neste 12 mnd. Økt omsetning, men svak lønnsomhet og investeringer

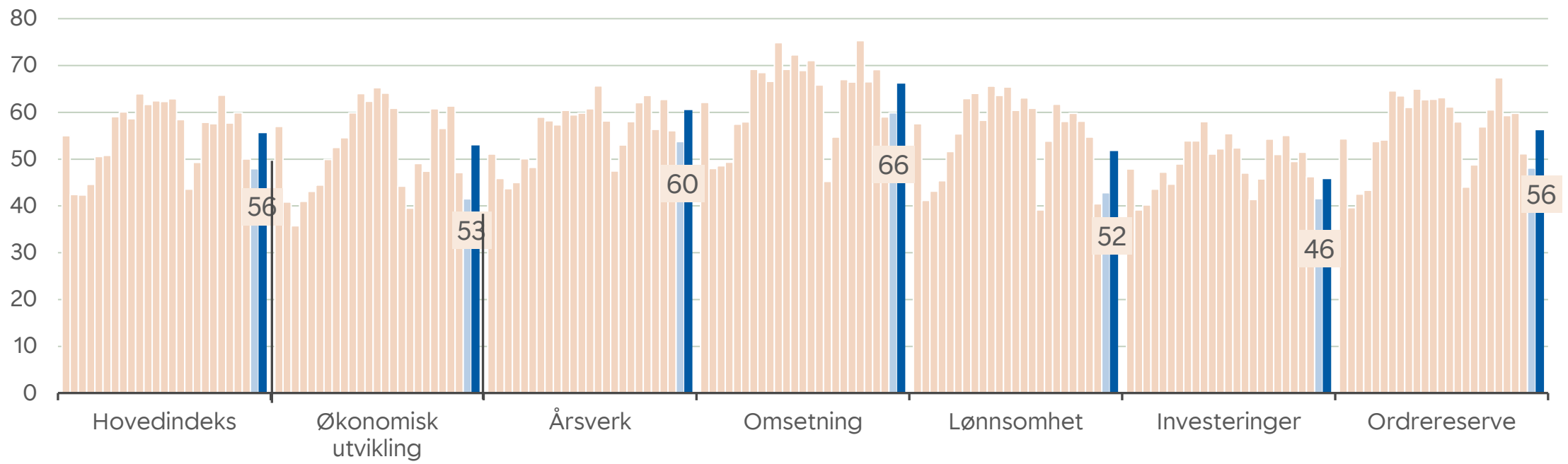
SR-Banks Konjunkturbarometer for Sør-Norge. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2014 til Q2 2023

2

Rogaland: økte forventninger – oppgang i omsetning sysselsetting og ordresreserve

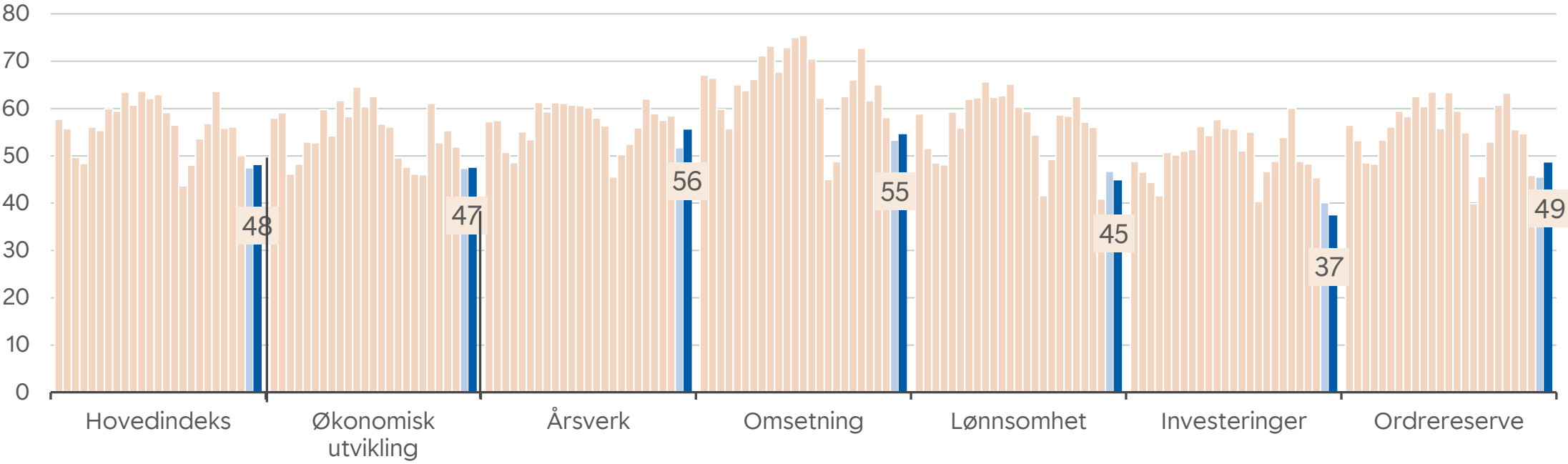
SR-Banks Konjunkturbarometer for Sør-Norge. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2014 til Q2 2023

2

Vestland: Flere sysselsatte og noe økt omsetning, men ellers dempet

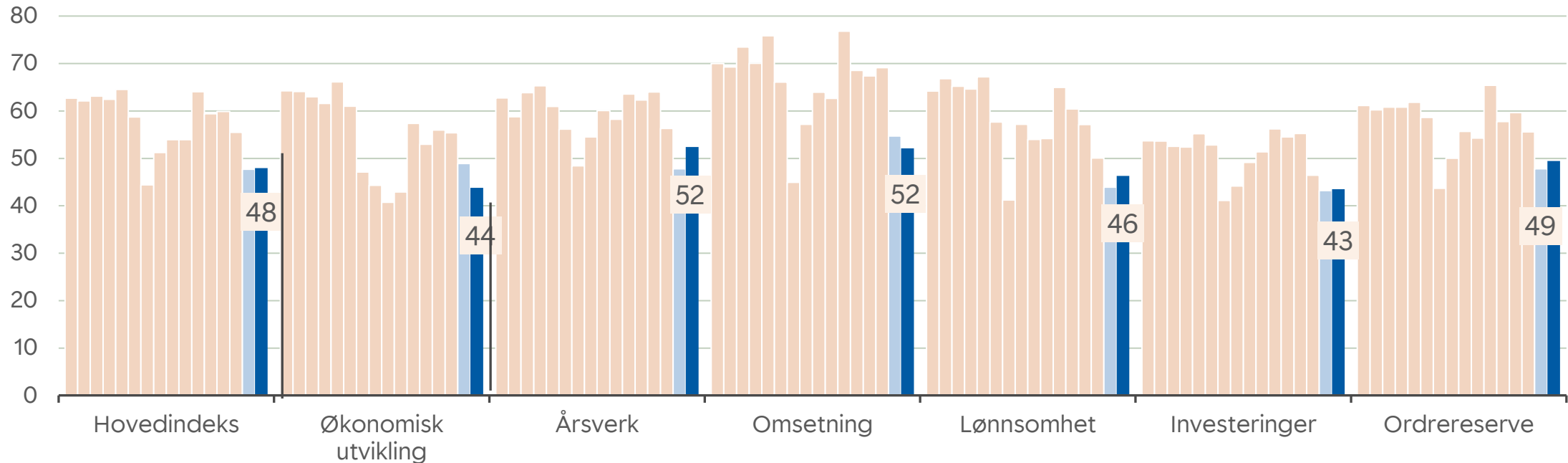
SR-Banks konjunkturbarometer for Sør-Norge. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2014 til Q2 2023

2

Oslo: Litt flere ansatte og økt omsetning, men lavere investeringer og lønnsomhet

SR-Banks Konjunkturbarometer for Sør-Norge. Andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2014 til Q2 2023

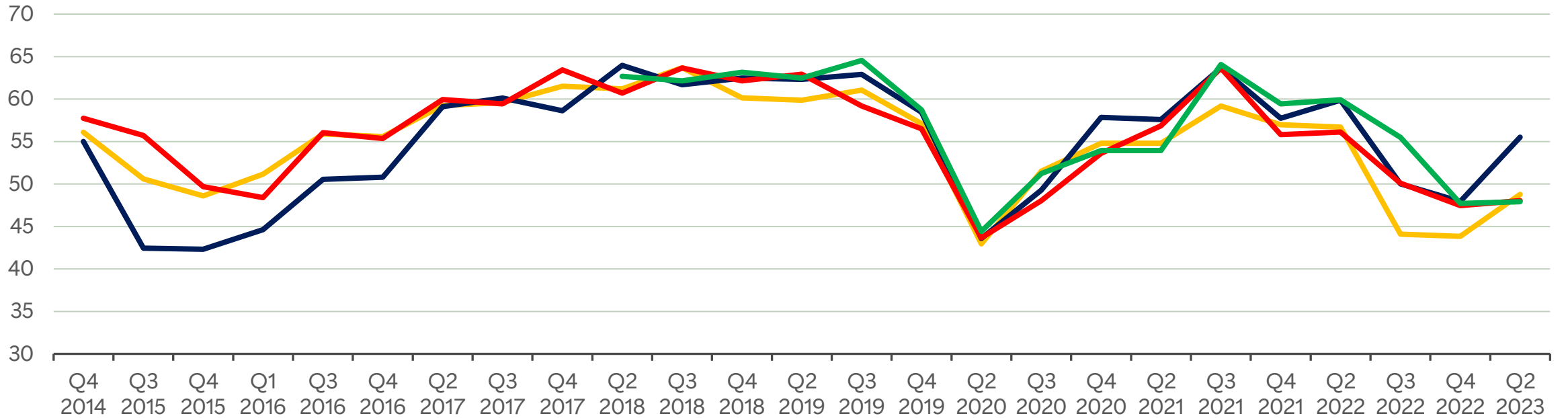

2

Fylkesvise utsikter

Andel positive (i %) bedrifter. Hovedindeks per region

Agder Rogaland Vestland Oslo

A photograph of three people in a modern office setting. A man with a beard and glasses, wearing a dark suit, is seated at a table on the left, looking towards the other two people. In the center, a man with a beard, glasses, and a blue cap is seated, looking at the woman on the right. The woman has her hair in a braid and is wearing a white top. They are all looking at a laptop on the table. The background features large windows, a potted plant, and several spherical pendant lights hanging from the ceiling. A blue circular graphic is overlaid on the left side of the image, containing the text 'Utsikter ulike bransjer'.

Utsikter
ulike
bransjer

Inflasjon og energi – gir store forskjeller

DN
Dagens Næringsliv

Gikk på en utlånsmell
Nå sier Aylar Lie hun vil holde seg til poker.
NYHETER → SIDE 26

Nå svir länene
Forvalter Maria Granlund i Alfred Berg Kapitalforvaltning venter mer mislighold av gjeld.
NYHETER → SIDE 18

SEK 6
NR. 34
AUG. 134
LØRRALG KR. 64,-
ELI ABONNENT KR. 1040
TIRSDAG
09
02
23

XXL-sjefen regner med å måtte svette litt til → S.12 Mistet fire av ti kroner → S.20

Deler ut 175 milliarder til eierne, kursen rett til værs

Equinor tjente over 750 milliarder kroner ifjor:

Satser på mer olje og gass

Mens pengene renner ut av fornybarsatsingen, lover Equinor-sjef Anders Opedal nye investeringer i olje og gass, og superprofitt frem til 2030 – minst. → S.4–10

Dollar 10,22 -0,8%
Euro 11,00 -1,8%
Pund 12,44 1,8%
100 SEK 107,28 -47,8%
Oslo Børs 1238,70 2,5 %
Nordsjølpe 83,83 0,24 USD

DN Investor
Regulert selskap
100 millioner kr. i 2018

«Hva med å legge ned Oslo?» spur DN-redaktøren retorisk. Det er helt ok! → S.37

Investorer får gebyr etter shortsalg i Flyr
– Det skal svi å bryte reglene
NYHETER → SIDE 14

DN
Dagens Næringsliv

– En drittpakke
Hovedtillitsvalgt ved Ikea Furuset, Tormod Aarum, går ut mot Ikea-ledelsens prosess mot tidligere hovedverneombud.
NYHETER → SIDE 10–11

Mislighold i USA er et skrekksenario for Norge Terje Erikstad → S.18

– Vi er i en krisesituasjon
Jacob Rish, Selskapsdirektør

Bråstans i boligbyggingen

I fjor igangsatte Selvaag 134 boliger i første kvartal. I år er tallet fem.
– Ledigheten i byggebransjen kommer til å stige dramatisk, varsler Selvaag-direktør Sverre Molvik → S.6–8

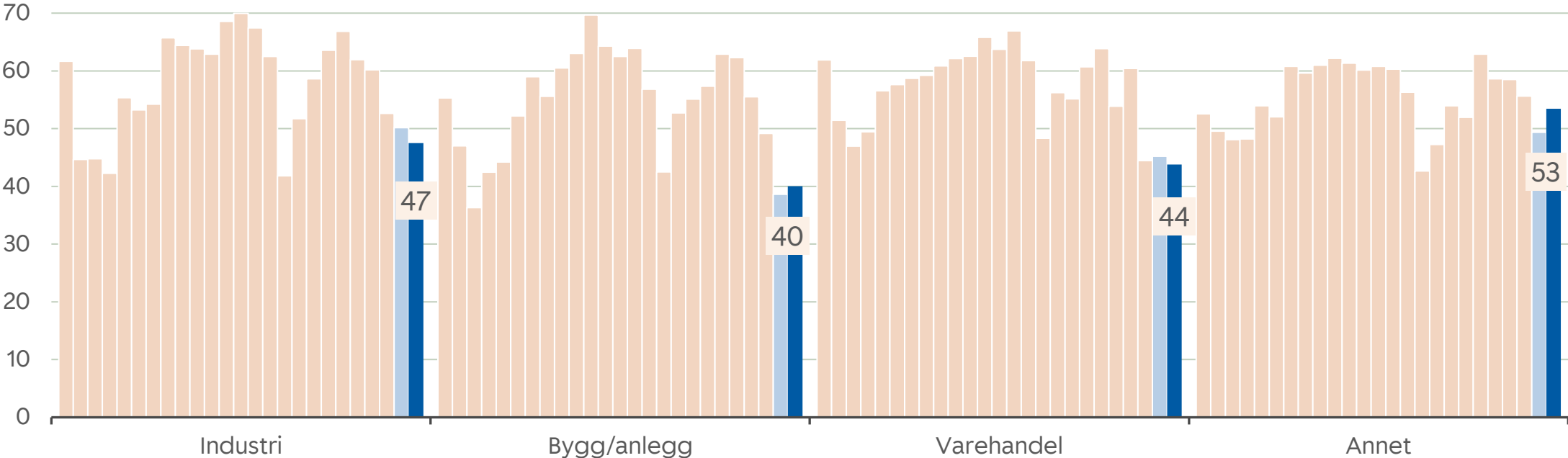
Dollar 10,53 -0,8%
Euro 11,55 -4,8%
Pund 12,30 -1,8%
100 SEK 102,50 -28,8%
Oslo Børs 1216,85 0,20 %
Nordsjølpe 75,54 1,27 USD

DN Investor
Regulert selskap
100 millioner kr. i 2018

3

Svakt i bygg/anlegg og varehandel – noe svakere i industrien

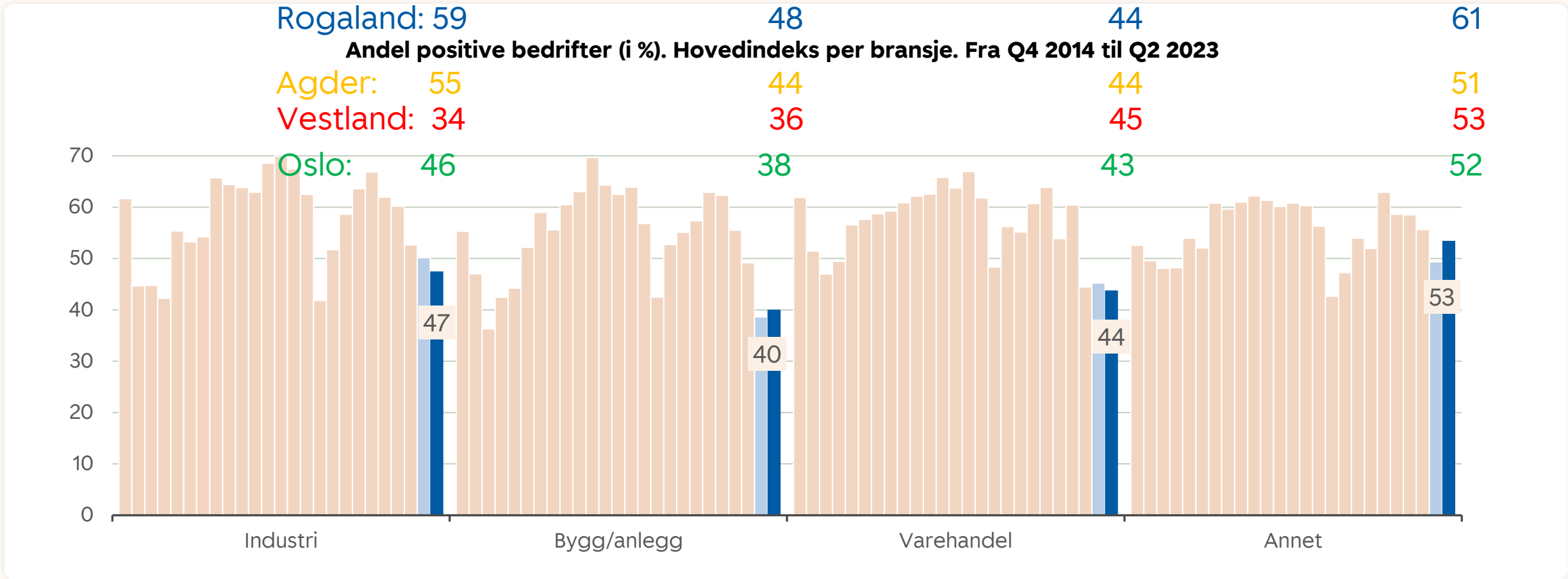
Andel positive bedrifter (i %). Hovedindeks per bransje. Fra Q4 2014 til Q2 2023

Innen Bygg/anlegg har bygg kommet noe opp til 44% og anlegg ned til 39%. Innen varehandel har engros falt til 45% og detaljhandel er nær uendret på 41%. I sistnevnte er det ganske likt/dempet i mat/drikke, klær/sko. Det er markert nedgang innen hus/hjem og sport, mens det er noe oppgang i spesialbutikker. Bil har vært veldig lavt nivå trolig pga mye levert i fjor pga økte avgifter + dempet etterspørsel, men har flatet ut. I «annet» er overnatting/servering litt opp til 55%, og kultur har falt fra 50 til 30%, Tjenester mot næringslivet avtok til nær 50% på forrige måling og er fortsatt der. Offentlig sektor er noe under 50%.

3

Svakt i bygg/anlegg og varehandel – noe svakere i industrien

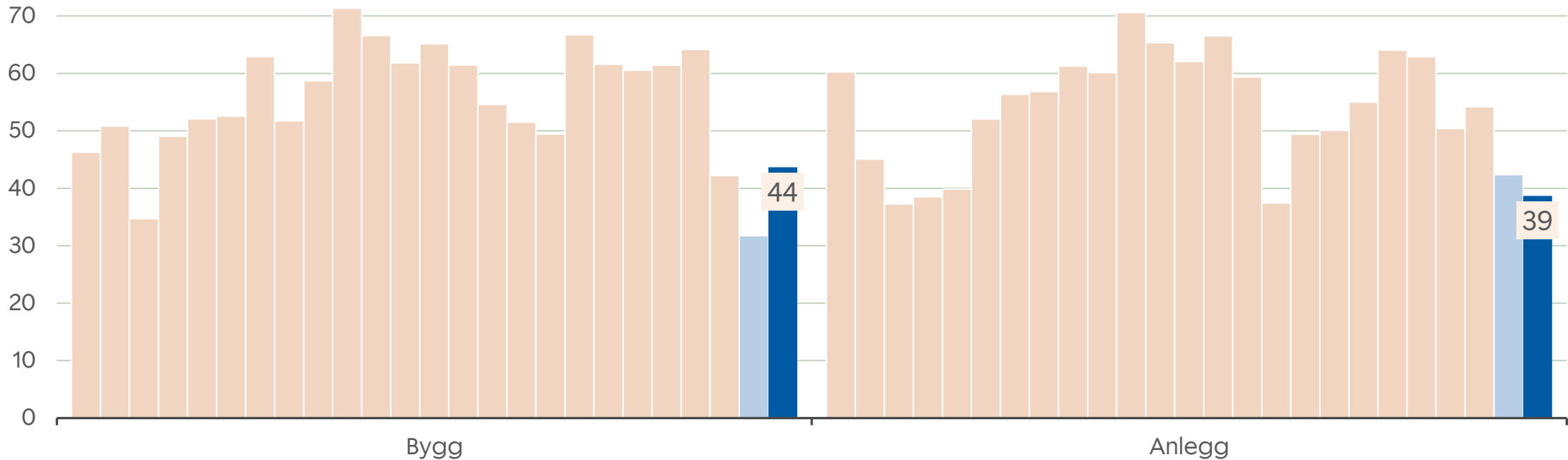

Innen Bygg/anlegg har bygg kommet noe opp til 44% og anlegg ned til 39%. Innen varehandel har engros falt til 45% og detaljhandel er nær uendret på 41%. I sistnevnte er det ganske likt/dempet i mat/drikke, klær/sko. Det er markert nedgang innen hus/hjem og sport, mens det er noe oppgang i spesialbutikker. Bil har vært veldig lavt nivå trolig pga mye levert i fjor pga økte avgifter + dempet etterspørsel, men har flatet ut. I «annet» er overnatting/servering litt opp til 55%, og kultur har falt fra 50 til 30%, Tjenester mot næringslivet avtok til nær 50% på forrige måling og er fortsatt der. Offentlig sektor er noe under 50%.

3

Bygg litt opp fra all time low – svakt for anlegg

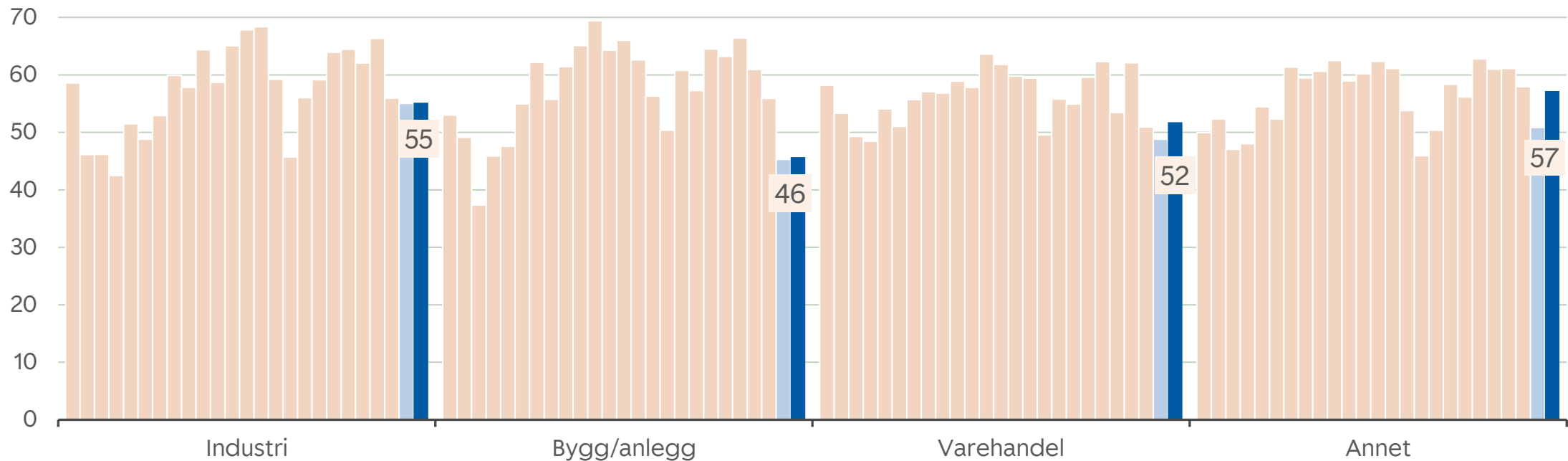
Andel positive bedrifter (i %). Hovedindeks per bransje. Fra Q4 2014 til Q2 2023

3a

Vekst i ansatte i industrien og «annet», ned i bygg/anlegg

Andel positive bedrifter (i %). Ansatte. Per bransje. Fra Q4 2014 til Q2 2023

Høy vekst i energibransjen

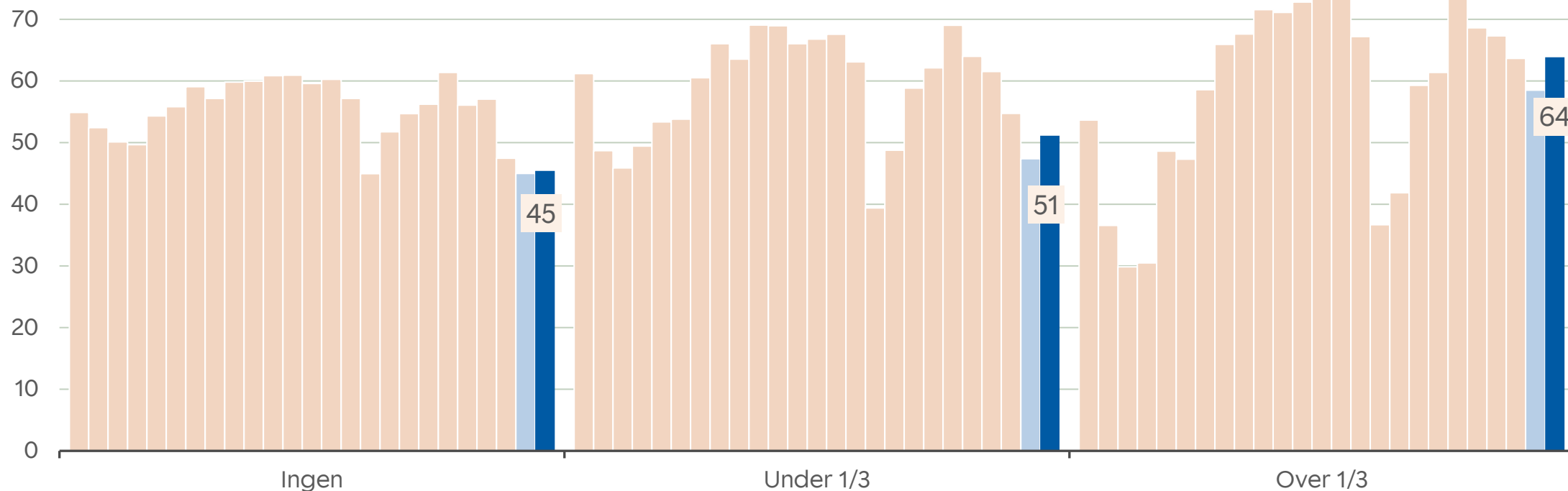

4

Energibedrifter mest positive

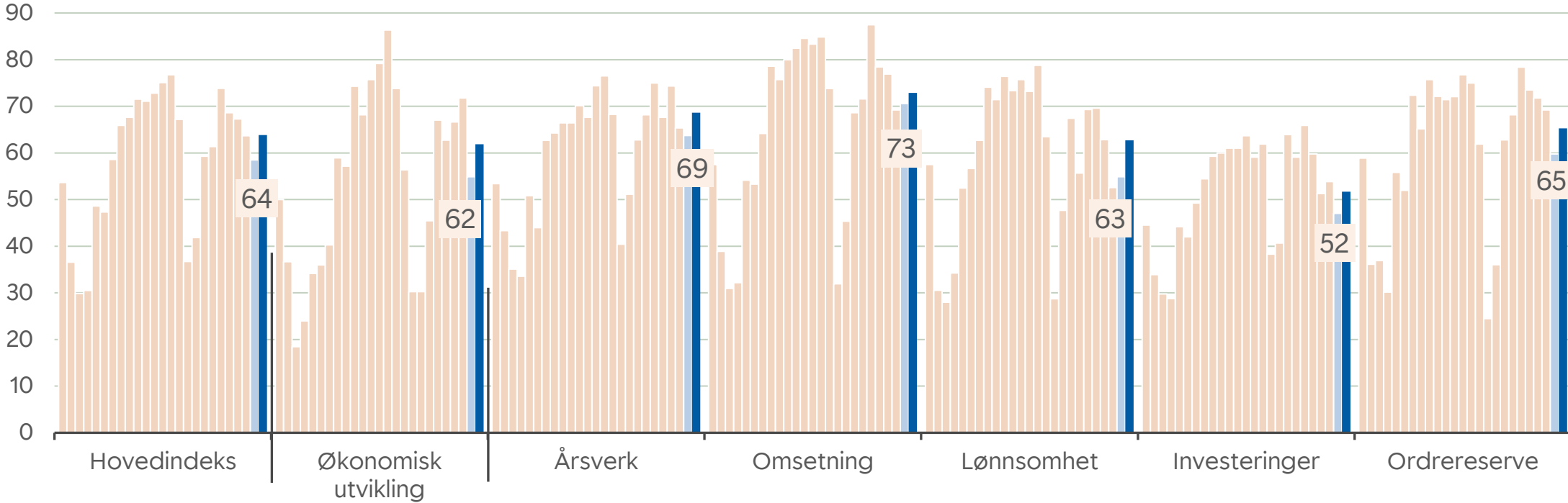
Andel positive bedrifter (i %). Hovedindeks – etter oljeeksponering (andel av omsetning mot olje og gass). Fra Q4 2014 til Q2 2023

4a

Forventninger om høy vekst i energibransjen – økt lønnsomhet, ansatte, ordresreserve og omsetning

Andel positive bedrifter (i %) for bedrifter med over 1/3 av omsetning mot olje og gass. Hoved- og delindekser. Fra Q4 2014 til Q2 2023

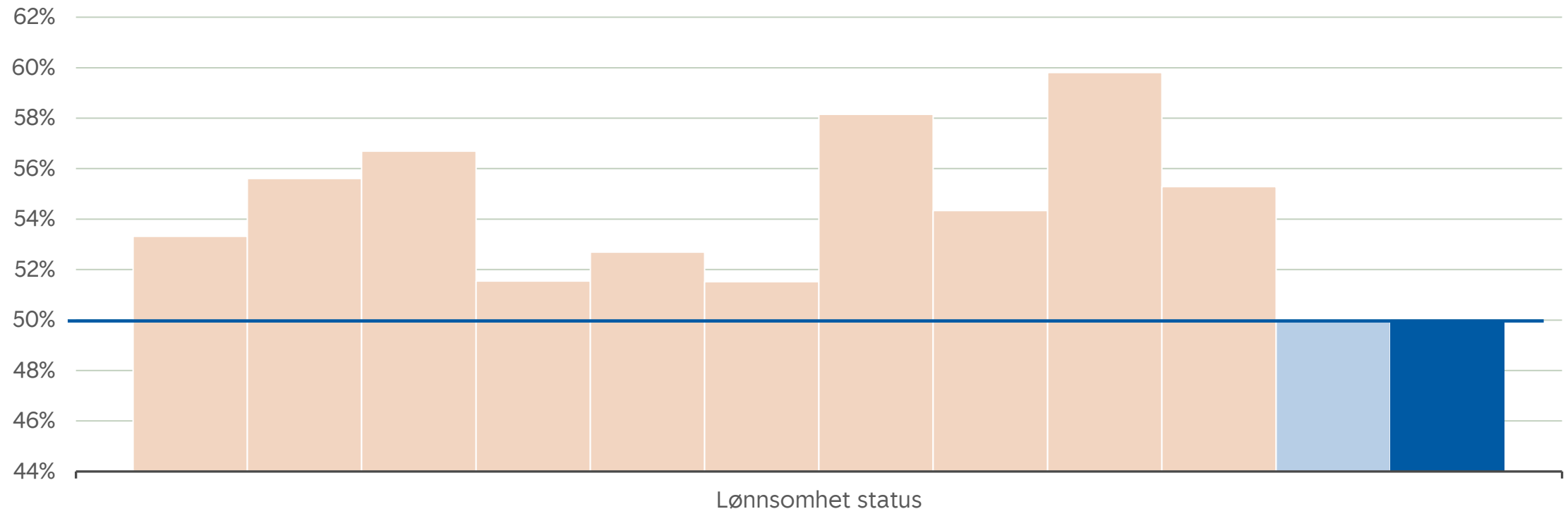

Lønnsomheten
har blitt svekket

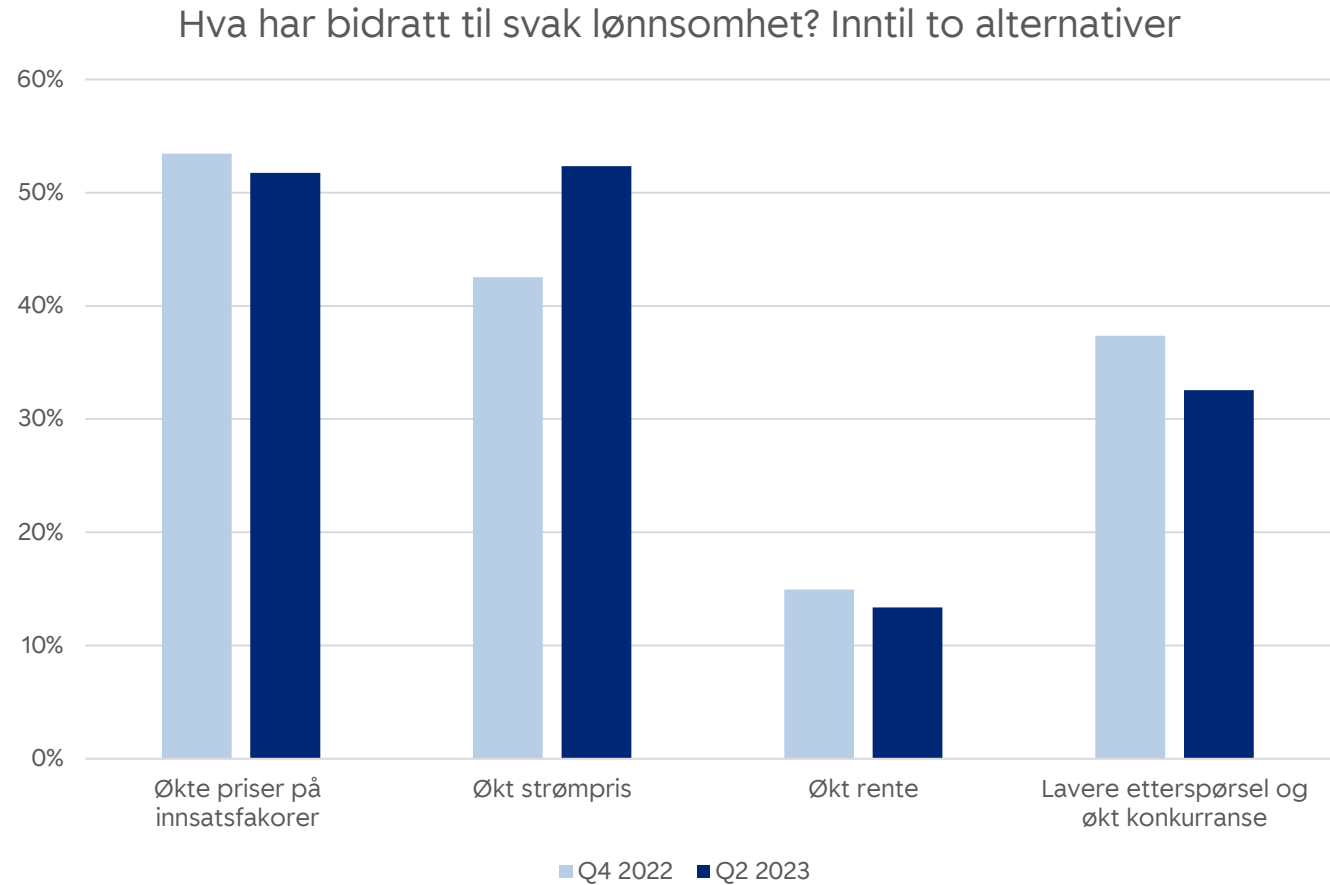
Lønnsomheten avtok i fjor, men har stabilisert seg

Spørsmål: Er lønnsomheten god, tilfredsstillende eller svak?

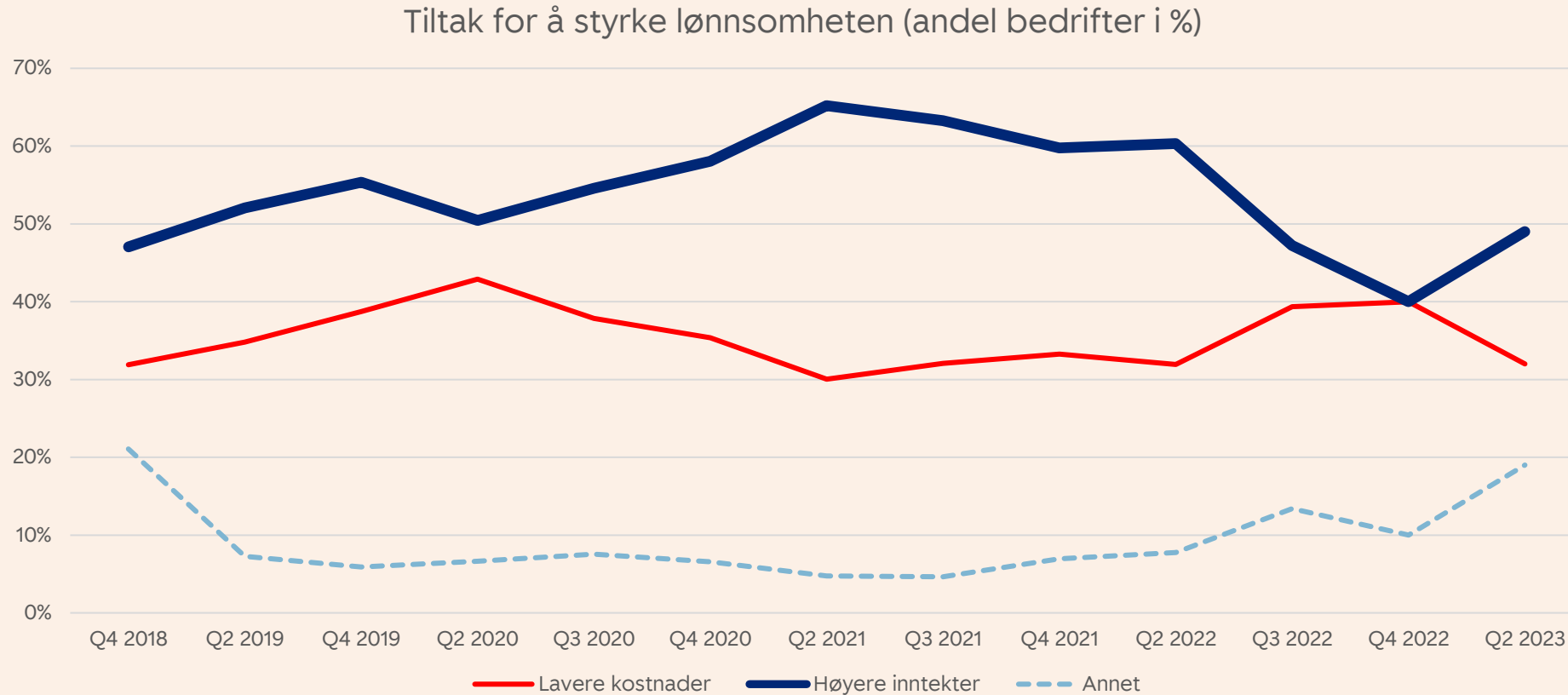
Lønnsomhet – andel positive bedrifter (i %). Fra Q4 2019 til Q2 2023

Hva har bidratt til svak lønnsomhet?

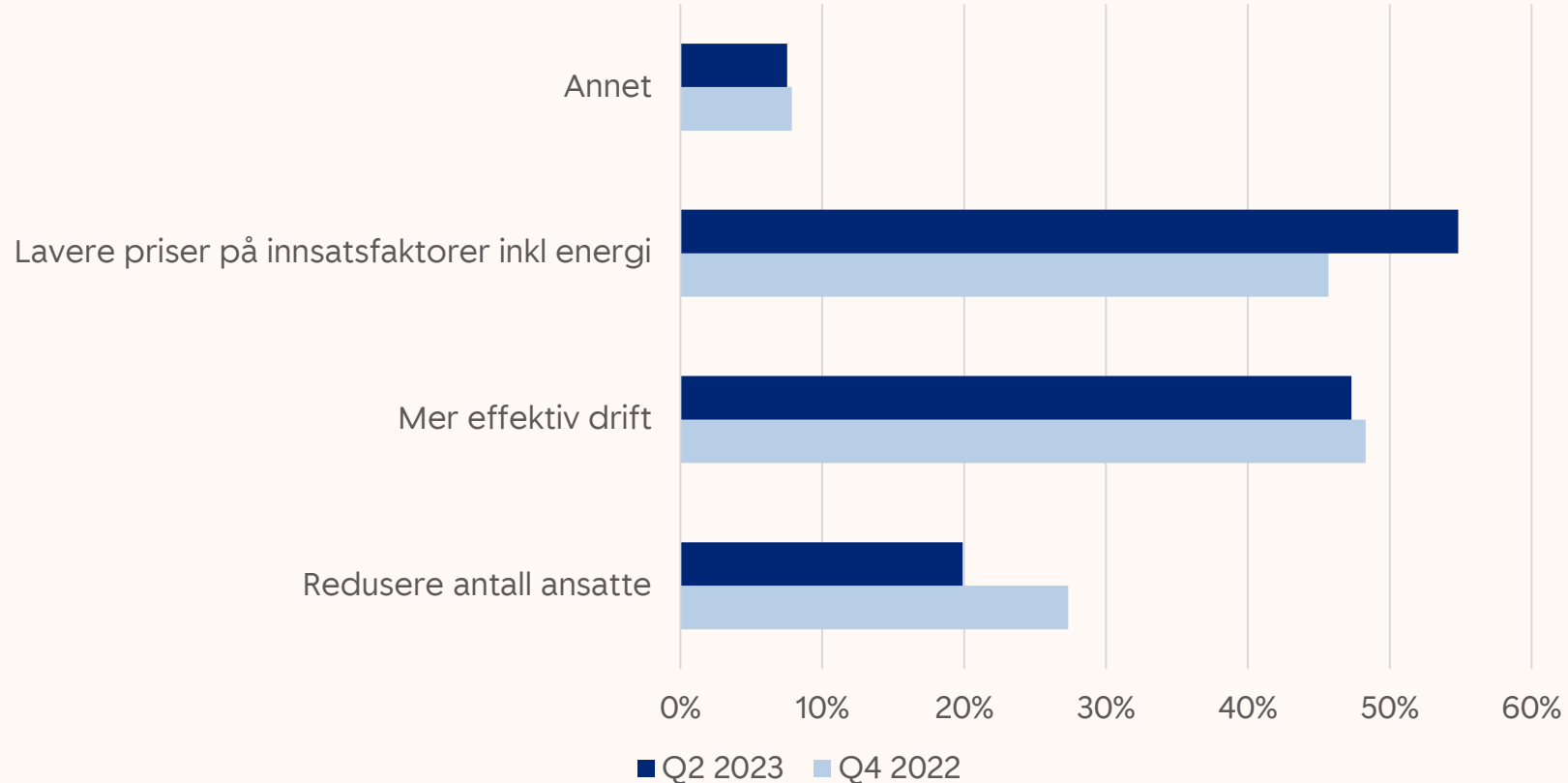

Økte inntekter for å styrke lønnsomhet fremover

1/3 av bedriftene skal redusere kostnader – hvordan?

Hvordan skal kostnadene kuttes? Inntil to alternativer

Årets gatekunstfestival i Stavanger setter flere norgesrekorder

Tore Pang lover at publikum skal få oppleve noe spennende.

KULTUR SIDE 32-33

Stavanger Aftenblad

ONSDAG 31. MAI 2023

Uke 22 - 131. årgang - Løssalg 49,-

VALG 2023

Brutal beskjed til Vedum og Støre:

Bare 29 av 600 sjefer tror regjeringspartiene er best for næringslivet

NYHETER SIDE 4-5

Museet du neppe har besøkt, legger ned

KULTUR SIDE 34-35

» Erdogans valgseier er ingen god nyhet for EU og Nato.

LEDER SIDE 2

Ny kundeavis!

Hvilket parti i din kommune mener du vil gi best rammevilkår for din bedrift?

Arbeiderpartiet (AP)	2,8%
Høyre	54,3%
Senterpartiet (Sp)	2,0%
Fremskrittspartiet (FrP)	5,2%
Sosialistisk Venstreparti (SV)	0,3%
Rødt	0,0%
Venstre	1,0%
Miljøpartiet De Grønne (MDG)	0,2%
Kristelig Folkeparti (KrF)	1,0%
Annet, noter:	5,8%
Andre partier	2,2%
Vet ikke	25,2%

2
50%
på billigste pakke

COOP GRILL PERFECT BURGERE
180-300 g

SJEKK PRISEN

29⁹⁰

FREIA MELKESJOKOLADE
200 g Pr stk
Pr kg 149,50

29⁹⁰

NEKTARIN I KURV
1kg Pr kurv

EXTRA

Gjør SOMMEREN billig!

Prisen gjelder løse 21. Tekst og bilder er illustrasjon.

Politikk og kommunevalg

Hvilket parti i din kommune mener du vil gi best rammevilkår for din bedrift?

		Geografi			
		Agder Column N %	Rogaland Column N %	Vestland Column N %	Stor-Oslo Column N %
Hvilket parti i din kommune mener du vil gi best rammevilkår for din bedrift?	Arbeiderpartiet (AP)	1,5%	2,6%	5,8%	1,3%
	Høyre	57,8%	57,1%	43,2%	59,6%
	Senterpartiet (Sp)	2,2%	1,9%	3,9%	0,0%
	Fremskrittspartiet (FrP)	2,2%	7,1%	5,8%	5,1%
	Sosialistisk Venstreparti (SV)	0,7%	0,0%	0,6%	0,0%
	Rødt	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Venstre	1,5%	0,6%	1,3%	0,6%
	Miljøpartiet De Grønne (MDG)	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%
	Kristelig Folkeparti (KrF)	0,7%	1,3%	1,9%	0,0%
	Annet, noter:	8,1%	6,5%	7,1%	1,9%
	Andre partier	2,2%	1,9%	3,9%	0,6%
	Vet ikke	23,0%	20,8%	25,8%	30,8%

Hva er viktigste lokalpolitiske sak for din bedrift ved årets valg?

	Column N %
Tilgang på areal og utbyggingsområder	16,0%
Bruke offentlig innkjøpsmakt for å bidra til seriøst og bærekraftig arbeidsliv	13,3%
Forutsigbare rammevilkår	50,2%
Utbygging av strømnnett og fornybar energi	12,0%
Infrastruktur- og samferdselsprosjekter	31,0%
Kommunesammenslåing	4,8%
Ingen av disse	14,5%

Kronesvekkelse -
hvordan påvirkes
bedriftene?

Kronekursen påvirker mange – positivt og negativt

**- Plutselig
billigere her**

E24

Børs Aksjelive Tips oss! E24+ ☰ Meny

OSLO 1 207 ↑ 0.71% OLJE \$ 72.41 ↑ 0.44% SSP500 4 180 ↓ 0.61% USD 11.16 kr ↑ 0.66% BTC \$ 26 885 ↓ 0.78% Vis mer ↓

SAS advarer:

**Vil bli kun
smuler igjen**

**Verdens
rikeste igjen**

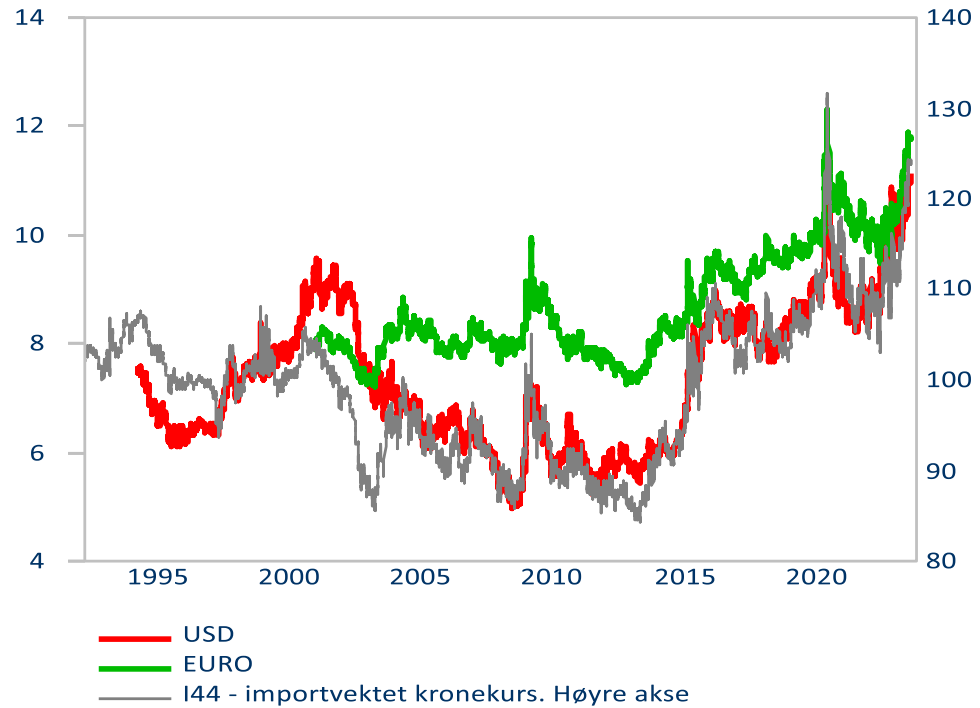

Historisk svak krone:

- I dag blør vi

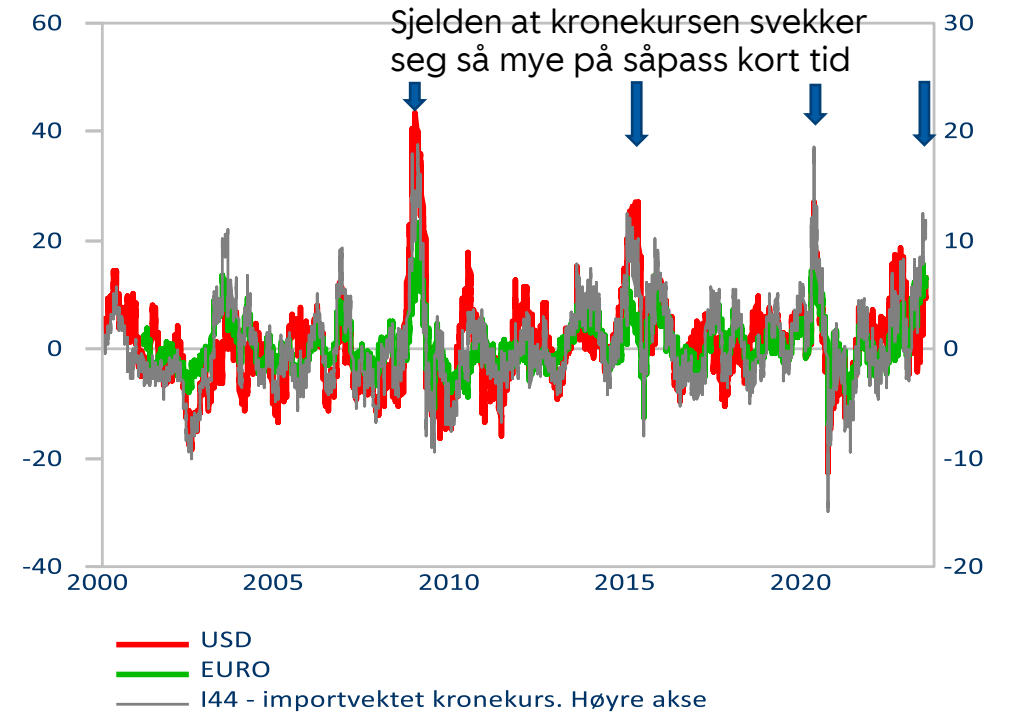
Den norske kronen har svekket seg mye i år

Kronekurs. Vs USD, EUR og I-44

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

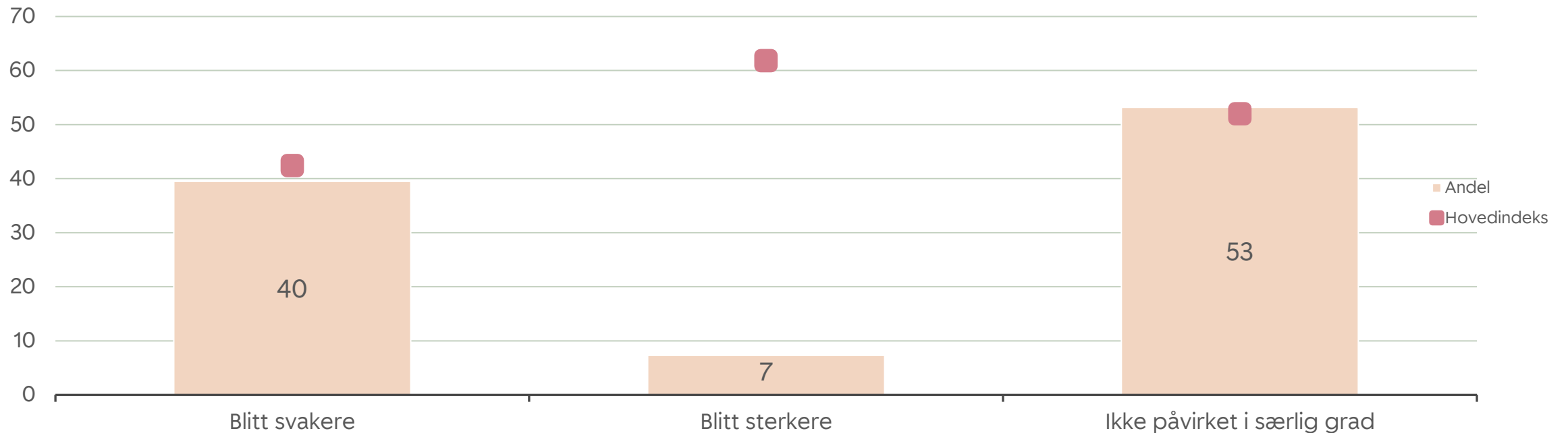
Kronekurs. Vs USD, EUR og I-44. 5 mnd endring

Kilde: Refinitiv Datastream, SpareBank 1 SR-Bank

4 av 10 bedrifter svekkes av svakere kronekurs

Hvordan har lønnsomheten i din bedrift blitt påvirket av svakere kronekurs? Hovedindeks (markør)
Per Q2 2023. Andel i %

Varehandelsbedriftene (60%) svækkes mest av svakere kronkurs

		Bransje			
		Industri Column N %	Bygg/anlegg Column N %	Varehandel Column N %	Annet Column N %
Hvordan har lønnsomheten i din bedrift blitt påvirket av svakere kronkurs?	Blitt svakere	49,4%	40,7%	60,3%	30,1%
	Blitt sterkere	7,3%	0,0%	7,6%	8,4%
	Ikke påvirket i særlig grad	43,3%	59,3%	32,0%	61,4%

Risiko, usikkerhet og støtdempere

Mange faktorer kan bidra til at utviklingen blir ulik det bedriftene forventer, både bedre og svakere.

Risiko og usikkerhet knyttet til:

- Høye energipriser, krig i Ukraina, inflasjon og rente
- Korona og ringvirkninger
- Global og norsk økonomi, finansmarked
- X-faktorer

Støtdempere i form av:

- Rente
- Offentlig pengebruk
- Flytende valutakurs
- Omstilling

KONJUNKTUR
BAROMETERET
2023

SpareBank 1
SR-BANK

Bedriftene mer positive – store forskjeller i Sør-Norge

- Bedriftene skal ansette: tøff kamp om arbeidskraften
- Rogaland og energi er mest positive
- Press på lønnsomhet og investeringer